

Vlaams
Parlement

stuk **1344** (2011-2012) – Nr. 2
ingediend op 19 maart 2012 (2011-2012)

Voorstel van resolutie

van de heer Dirk Van Mechelen, de dames Fientje Moerman,
Patricia Ceysens en Ann Brusseel en de heren Bart Tommelein,
Jean-Jacques De Gucht en Sas van Rouveroi

betreffende het gebruiken van de voorbeeldfunctie
van de Belgische Nobelprijswinnaars
bij het invullen van hedendaagse behoeften en uitdagingen
op het vlak van educatie en maatschappelijke
ontwikkeling

Verslag

namens de Commissie voor Economie,
Economisch Overheidsinstrumentarium, Innovatie,
Wetenschapsbeleid, Werk en Sociale Economie
uitgebracht door mevrouw Martine Fournier

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Patricia Ceysens.

Vaste leden:

de heer Robrecht Bothuyne, mevrouw Martine Fournier, de heren Jan Laurys, Koen Van den Heuvel;
de heren Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Chris Janssens;
de dames Patricia Ceysens, Lydia Peeters;
mevrouw Güler Turan, de heer Bart Van Malderen;
de heer Matthias Diependaele, mevrouw Goedele Vermeiren;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Filip Watteeuw.

Plaatsvervangers:

de dames Sonja Claes, Kathleen Helsen, Griet Smaers, de heer Eric Van Rompuy;
de heer Pieter Huybrechts, mevrouw Katleen Martens, de heer Jan Penris;
de heer Filip Anthuenis, mevrouw Fientje Moerman;
mevrouw Kathleen Deckx, de heer Jurgen Vanlerberghe;
de dames Vera Celis, Lies Jans;
de heer Lode Vereeck;
mevrouw Elisabeth Meuleman.

Stukken in het dossier:

1344 (2011-2012) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

De Commissie voor Economie, Economisch Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid, Werk en Sociale Economie besprak dit voorstel van resolutie op haar vergadering van 15 maart 2012.

1. Toelichting

Namens de indieners licht mevrouw *Patricia Ceysens* het voorstel van resolutie toe.

Het voorstel van resolutie is ingegeven door de vaststelling dat de jaarlijkse uitreiking van de Nobelprijzen op heel wat publieke belangstelling kan rekenen. De fractie van de indieners hecht veel waarde aan die Nobelprijzen, zowel aan die voor wetenschappelijke als aan die voor maatschappelijke verdiensten.

België heeft een aantal Nobelprijswinnaars gehad, maar velen daarvan zijn onbekend bij het grote publiek. Het voorstel van resolutie is er op gericht om die Belgische Nobelprijswinnaars meer in beeld te brengen en ze een voorbeeldfunctie te geven.

Daarom vraagt het voorstel van resolutie om te voorzien in een traject dat voor educatie en maatschappelijke ontwikkeling gebruikmaakt van de actuele voorbeeldfunctie die de Nobelprijswinnaars nog steeds hebben. Door die Nobelprijswinnaars als voorbeeld te promoten, kunnen jongeren ertoe aangespoord worden om het beste van zichzelf te geven. Ook in programma's zoals Vlaanderen in Actie kan de reden waarom deze mensen of instellingen de Nobelprijs kregen, nadrukkelijker als inspiratie worden opgenomen.

2. Discussie

Mevrouw *Goedele Vermeiren* waardeert de oplistings van de Belgische Nobelprijswinnaars in de toelichting bij het voorstel van resolutie. Daaruit blijkt dat ze inderdaad relatief onbekend zijn.

Zij vindt echter dat wat het voorstel van resolutie aan de Vlaamse Regering vraagt tamelijk vaag is. De finaliteit is niet duidelijk. Vraagt men dat hierover een actieplan zou worden opgesteld? Over welke beleidsdomeinen gaat het precies? Mevrouw Vermeiren stelt dat al in de debatten over het stimuleren van jongeren om te kiezen voor een technische of wetenschappelijke studierichting, werd gewezen op het belang van rolmodellen. Het is echter de vraag naar welke rolmodellen jongeren zich richten. Volgens mevrouw Vermeiren spiegelen jongeren zich vooral aan hedendaagse rolmodellen, die aansluiten bij hun leefwereld. Het lid vreest ook dat het opstarten van nog maar eens een apart project, zal leiden tot een versnippering van de middelen. Dat is weinig efficiënt. Ze is ook van oordeel dat de waarden waarvoor sommige Nobelprijswinnaars staan, zoals verdraagzaamheid, ook in andere projecten ruim aan bod komen. Ze denkt daarbij aan de geplande herdenkingen van de 'Groote Oorlog' in 2014.

Mevrouw *Martine Fournier* erkent het belang van voorbeelden en rolmodellen. Kunnen figuren uit het begin van vorige eeuw voor jongeren nog als rolmodel gelden? De laatste Belgische Nobelprijs dateert ook al van 1977. Kan men niet beter zoeken naar meer hedendaagse figuren? Ze denkt daarbij bijvoorbeeld aan Steve Jobs.

De heer *Filip Watteuw* gaat akkoord met de doelstellingen van het voorstel van resolutie. Hij vindt het in elk geval interessant om ook mensen uit het verleden als rolmodel naar voor te schuiven. De voorbije jaren zijn er nogal wat discussies geweest over 'identiteit'. Mensen die onze hedendaagse samenleving mee gemaakt hebben tot wat die nu is, mogen niet worden vergeten. Er zitten in de lijst van Belgische Nobelprijswinnaars heel wat interessante figuren. Die erfenis moet bewaard worden.

De heer Watteuw vraagt zich wel af welke rol de Vlaamse Regering hierbij kan spelen. Ook hij vindt dat op dat vlak het voorstel van resolutie eerder vaag blijft. De Vlaamse

Regering moet op de verschillende terreinen die tot haar bevoegdheid behoren een goed beleid voeren, waarbij eventueel kan worden verwezen naar mensen met naam en faam. Zomaar actieplannen ontwerpen rond Nobelprijswinnaars, zonder dat dat gekoppeld is aan concreet beleid, heeft weinig zin. Hij zegt dat die laatste opmerking voor hem geen beletsel is om het voorstel van resolutie te ondersteunen.

De heer *Frank Creyelman* gaat volledig akkoord met die opmerking van de vorige spreker. Hij benadrukt verder dat er nog heel wat andere Vlaamse wetenschappers zijn, die geen Nobelprijs hebben gekregen, maar die toch erg belangrijk zijn geweest. Hij denkt daarbij onder meer aan Leo Baekeland, de uitvinder van het bakeliet. Ook hij zegt het voorstel te ondersteunen.

De heer *Herman Schueremans* merkt op dat we ons de vraag moeten stellen waarom het al zo lang geleden is dat een landgenoot een Nobelprijs heeft gewonnen. Misschien wijst dat erop dat er iets schort aan het stimuleren van creativiteit door het beleid.

Mevrouw *Patricia Ceysens* vindt het geen goed argument wanneer wordt gesteld dat figuren uit het verleden niet kunnen gelden als voorbeeld en rolmodel. Zij gaat er niet mee akkoord dat jonge mensen zich niet zouden kunnen laten inspireren door historische figuren. Jonge mensen zijn dikwijls op zoek naar houvast, dat voor een deel kan worden gegeven door dergelijke historische voorbeelden. Als men de lijst met Nobelprijswinnaars overloopt, moet worden toegegeven dat dit toch een onbekend deel van ons erfgoed is. Zij vindt dat dat een voorbeeld is van het slordig en nonchalant omspringen met de eigen geschiedenis. Het gaat om een gediversifieerde groep, die een zeer breed maatschappelijk palet bestrijkt. Het gaat niet alleen om mensen uit de wetenschappen, maar ook om kunstenaars en mensen die een belangrijke maatschappelijke rol hebben gespeeld. Het waren mensen die gekenmerkt werden door een grote passie. Het is dus een zeer inspirerende groep, ook voor jongeren.

Mevrouw Ceysens zegt verder dat ook andere belangrijke figuren kunnen worden gebruikt om aan beleid een gezicht te geven. Ze wijst er op dat een belangrijk programma uit de sector van wetenschap en innovatie vernoemd is naar Leo Baekeland. Ook iemand als dokter Paul Janssen, die een farmaceutisch wereldbedrijf uit de grond heeft gestampt, is een dergelijk iconisch figuur. De herinnering aan die mensen moet inderdaad gekoesterd worden. Verleden en heden moeten hand in hand gaan.

3. Stemming

Het voorstel van resolutie wordt niet aangenomen met 4 stemmen voor en 5 stemmen tegen.

Patricia CEYSENS,
voorzitter

Martine FOURNIER,
verslaggever